

Abraham et Sarah reçoivent les 3 anges. Marc Chagall.

Abraham et les anges

Nahmanide contre Maïmonide

L'exemple ci-dessous met en exergue la différence d'approche exégétique entre Maïmonide, qui cherche à rendre rationnelle la lecture de la Torah et la lecture plus littéraliste de Nahmanide. Maïmonide ayant quitté ce monde avant que Nahmanide n'écrive son livre, il n'a pu répondre.

בראשית פרק יח

(א) וירא אליו יקוק באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום:

רמב"ן

(א) וירא אליו - ... ובספר מורה הנבוכים (ב מב) נאמר כי הפרשה כלל ופרט . אמר הכתוב תחלה כי נראה אליו השם במראות הנבואה , ואיך היתה המראה הזאת , כי נשא עיניו במראה והנה ג' אנשים נצבים עליו . ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך , זה ספור מה שאמר במראה הנבואה לאחד מהם הגדול שבהם ... והנה לדבריו לא לשה שרה עוגות , ולא עשה אברהם בן בקר , וגם לא צחקה שרה , רק הכל מראה ... והנה לפי דעתו זאת יצטרך לומר כן בענין לוט , כי לא באו המלאכים אל ביתו , ולא אפה להם מצות ויאכלו , אבל הכל היה מראה . ואם יעלה את לוט למעלת מראה הנבואה איך יהיו אנשי סדום הרעים והחטאים נביאים , כי מי הגיד להם שבאו אנשים אל ביתו ... ואלה דברים סותרים הכתוב , אסור לשומעם אף כי להאמין בהם:

Genèse chapitre 18

1- Éternel se révéla à lui dans les plaines de Mamré, tandis qu'il était assis à l'entrée de sa tente, pendant la chaleur du jour.

Ramban

Il lui apparut : [...] Et dans le *Guide des égarés* (II, 42) Maïmonide fait remarquer que cette paracha énonce le principe général puis le détail, à savoir : le verset commence par dire que l'Eternel lui apparut dans une vision prophétique, et comment cela s'est-il traduit ? Il a levé les yeux et a vu en songe 3 hommes sur lui. Puis il a dit "si j'ai trouvé grâce à tes yeux." En fait il s'agit d'un récit qui se passe dans la vision. [...] Et selon ses paroles, Sarah n'a pas pétri la pâte, Abraham n'a pas préparé un veau, Sarah n'a pas ri, et tout cela n'était qu'un rêve. [...] Et selon lui, il faudrait dire cela aussi pour Loth : les anges ne sont pas venus chez lui, et il n'a pas préparé de pains qu'ils ont mangés, mais tout était vision. Mais si Loth avait atteint le degré de prophétie comment les sodomites, hommes méchants et pécheurs, étaient-ils devenus prophètes ? Car qui leur a dit que des hommes étaient venus dans sa maison ? [...] Et toutes ses paroles (du *Guide*) contredisent le verset, il est interdit de les entendre et surtout d'y croire.